

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра економічної теорії, менеджменту і адміністрування

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Макроекономіка»
обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська
Розробник:	Сторощук Б.Д., доцент кафедри економічної теорії, менеджменту і адміністрування, к.е.н., доцент
Профайл викладача:	http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-menedzhmentu-ekonomichnoyi-teo/kolektyv-kafedry/storoshhuk-bogdan-dmytrovych
Контактний тел.:	+380-67-235-28-75 (Viber, WhatsApp, Telegram) +380-50-155-01-42 (Telegram)
E-mail:	b.stor@chnu.edu.ua, storbd@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3491
Консультації:	он-лайн консультації - п'ятниця 16:00-18:00 очні консультації – вівторок 13:00-15:00

1. Анотація навчальної дисципліни. Курс „Макроекономіка” покликаний дати студентам базові знання з теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем. Дослідження макроекономічних явищ і процесів, висновки макроекономічного аналізу, прогностичні макроекономічні моделі потребують достовірної агрегованої інформації, джерелом якої є система національних рахунків (СНР). Макроекономіка як наука дає можливість зрозуміти, яким чином національні господарства, взаємодіючи одне з одним та зі світовим господарством як цілим, формують господарську поведінку економічних суб'єктів, культуру економічного мислення, обумовлюють координацію правового поля країн світу, зберігаючи їх самобутність.

2. Мета навчальної дисципліни – розширення і закріплення розуміння студентами основних понять сучасної економічної теорії, ознайомлення з базовими макроекономічними моделями, за допомогою яких аналізуються передумови, особливості та наслідки функціонування економіки на макрорівні, умовами рівноваги за поглядами різних вчених, проблемами короткотривалих і довготривалих наслідків економічної діяльності держави.

3. Пререквізити. Навчальні дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Макроекономіка», - це «Економічна теорія», «Мікроекономіка». Вивчення дисципліни «Макроекономіка» - це основа для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Фінанси», «Міжнародна економіка», «Маркетинг».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Макроекономіка» сприяє формуванню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності в галузі фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні та фахові компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
- ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.
- ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПР23. Визначати досягнення та ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумкового контролю
Денна	II	III	4	120	2	30	30	-	-	60	-	екзамен
Заочна	II	III	4	120	2	8	4	-	-	108	-	екзамен

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо- го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Макроекономічні показники та макроекономічне моделювання												
Тема 1. Предмет, метод та функції макроекономіки Мета: з'ясувати основні передумови, методи та функції макроекономічних досліджень	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10
Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків Мета: дослідити зміст СНР та окремих її показників в оцінці динаміки національної економіки	10	4	4	–	–	2	10	1	1	–	–	8
Тема 3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції Мета: охарактеризувати зміст та наслідки дослідження макроекономічної рівноваги на основі взаємодії сукупного попиту і сукупної пропозиції	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 4. Споживання, заощадження та інвестиції Мета: визначити основні передумови та інструменти кейнсіанського підходу	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги Мета: з'ясувати зміст та наслідки класичної моделі макроекономічної рівноваги	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9

Тема 6. Кейнсіанські моделі макроекономічної рівноваги Мета: з'ясувати зміст та наслідки кейнсіанської моделі макроекономічної рівноваги	10	4	2	–	–	4	10	–	1	–	–	9
Разом за ЗМ1	60	16	14	–	–	30	60	4	2	–	–	54
Змістовий модуль 2. Держава та макроекономічна динаміка												
Тема 7. Фіскальна політика держави Мета: охарактеризувати зміст, функції, методи, інструменти та роль фіскальної політика держави	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 8. Монетарна політика Мета: охарактеризувати зміст, функції, методи, інструменти та роль монетарної політика держави	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 9. Циклічні коливання та економічне зростання Мета: дослідити причини, моделі та наслідки циклічних коливань та економічного зростання	10	4	4	–	–	2	10	–	–	–	–	10
Тема 10. Інфляція та антиінфляційна політика Мета: з'ясувати зміст, причини та наслідки інфляції і механізми антиінфляційної політики	10	2	4	–	–	4	10	1	1	–	–	8
Тема 11. Безробіття та політика зайнятості Мета: з'ясувати зміст, причини та наслідки безробіття і механізми політики зайнятості	10	2	2	–	–	6	10	1	–	–	–	9
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці Мета: дослідити закономірності макроекономічної динаміки у відкритій економіці та можливості впливу на неї	10	2	2	–	–	6	10	–	1	–	–	9
Разом за ЗМ 2	60	14	16	–	–	30	60	4	2	–	–	54
Усього годин	120	30	30	–	–	60	120	8	4	–	–	108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів складається з двох компонентів:

1. *Основний* – передбачає засвоєння навчальної програми відповідно до цілей навчання та змісту матеріалів у окремих темах і модулях у обсязі, який дасть можливість позитивного виконання таких видів робіт:

– теоретичні виступи із наведенням практичних прикладів на семінарсько-практичних заняттях;

– робота з тестами;

– тлумачення відповідей на завдання „правильно-неправильно”;

– розв’язування задач;

– написання модульних контрольних робіт;

– виконання завдань під час проходження підсумкового контролю у вигляді іспиту.

2. *Додатковий* – це творче завдання, яке виконується за результатами вивчення однієї чи декількох тем і являє собою макроекономічне дослідження. Виконання основного компонента обов’язкове для всіх студентів, оскільки воно є основою отримання тієї загальної кількості балів, яка відповідає позитивним оцінкам. Творче завдання з додаткового компонента оцінюється максимум у 15 балів і призначене для студентів, які бажають вивчати дисципліну в більшому обсязі, ніж це передбачено програмою. Дане дослідження здійснюється за такими напрямками:

№	Назва теми
1	Історія розвитку макроекономічної науки та її сучасний стан.
2	Динаміка основних макроекономічних показників в Україні
3	Причини необхідності переходу від Балансу народного господарства (БНГ) до Системи національних рахунків (СНР)
5	Чи є ВВП точним показником вимірювання рівня добробуту в країні.
6	Модель AD - AS економіки України.
7	Проблема надлишку і дефіциту в українській економіці.
8	Аналіз динаміки інвестицій в Україні за останні 10 років.
9	Стан та проблеми інвестування української економіки.
10	Як можна відновити рівновагу на ринку праці та підвищити зайнятість в умовах економічної кризи
11	Державне антициклічне регулювання в Україні та його протиріччя.
12	Причини трансформації промислових циклів у економічні коливання.
13	Динаміка та порівняльна характеристика рівня безробіття в Україні за даними Держкомстату та Міжнародної організації праці (МОП).
14	Особливості сучасного перебігу та регулювання інфляційних процесів в Україні.
15	Динаміка темпів економічного зростання в Україні протягом 2000-2010 років та їх протиріччя.
16	Проблеми економічного зростання в Україні.
17	Стратегія економічного розвитку в Україні
18	Провали ринку та об'єктивна необхідність державного втручання в економіку
19	Уряд як суспільне благо
20	Застосування моделі кривої А.Лаффера для пояснення ситуації в Україні
21	Причини виникнення дефіциту державного бюджету та його ймовірні наслідки.
22	Управління державним боргом в Україні.
23	Якими є безпечні межі дефіциту державного бюджету
24	Який рівень оподаткування економіки є оптимальним
25	.Структура сучасної грошово-кредитної системи України.
26	Оцінка ефективності ролі НБУ у проведенні грошово-кредитної політики в Україні.
27	Глобалізація світогосподарських зв'язків та загальноцивілізаційні проблеми людства.
28	Міжнародна економічна інтеграція та проблеми входження України у світовий економічний простір.

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

Під час навчальних занять використовуються традиційні та інтерактивні методи навчання:

- лекція-візуалізація;
- проблемна лекція;
- семінар-дискусія;
- семінар-діалог;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань;
- робота з тестами;
- проектна діяльність з використанням мультимедіа;
- ділові ігри;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Види та форми контролю:

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота) відповідь студента.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Засоби оцінювання:

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- відповіді студентів під час практичних занять;
- модульні контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна доброчесність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків відповідно до норм чинного податкового законодавства; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Максимальна оцінка знань здобувача під час навчальних занять за кожну тему наведена в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)													Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МКР	T8	T9	T10	T11	T12	МКР		
4	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	6		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

7. Рекомендована література - основна

1. Бажал Ю. М. Економічна теорія технологічних змін. К.: Заповіт, 1996. 238 с.
2. Кулішов В. В. Макроекономіка (основи теорії і практики). Львів: Магнолія плюс, 2004. 252 с.
3. Макроекономіка : підручник / В.Д. Базилевич [та ін.]; ред. В. Д. Базилевич. 4-те вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2008. 743 с.
4. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навч. посіб. / Наук. ред А.Ф. Мельник. К.: Знання, 2008. 699с.
5. Манків Г.Н. Макроекономіка: Підручник. К.: Основи, 2000. 588 с.
6. Мікроекономіка і макроекономіка / За ред. С. К. Будаговської. К.: Основи, 1998. 518 с.
7. Панчишин С., П. Островерх Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. К.: Знання. 2006.– 723 с.
8. Панчишин С. Макроекономіка. К.: Либідь, 2001. 614 с.
9. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник. К.: Таксон, 2004. 348 с.
10. Савченко А. Г. Макроекономіка: Підручник. К.: КНЕУ, 2005. 441 с.
11. Савченко А.Г., Д.М. Євдокимова Макроекономіка. К.: КНЕУ, 2008. 255 с.
12. Савченко А.Г., О.В. Пасічник Макроекономіка: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2006. 176 с.
13. Савченко А.Г. Макроекономічна політика. К.: КНЕУ, 2001. 166 с.
14. Семюелсон П., В. Нордгауз Макроекономіка. К.: Основи, 1995. 574 с.
15. Стігліц Дж. Економіка державного сектора. К.: Основи, 1998. 854 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Weekly Economic Monitor – Щотижневий економічний огляд. URL: <https://www.ukraine-economic-outlook.com/>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
4. Міністерство розвитку громад та територій України URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/about-min/>
5. Міністерство економіки України. URL: <http://https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Офіс реформ Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/ofis-reform-kabinetu-ministriv-ukrainu> Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>